

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Aktuálně o stavu příprav na účinnost GDPR v resortu Ministerstva vnitra

**Krajská setkání Svazu měst a obcí ČR
únor – březen 2018**

Rychlý přehled

- **Pokračuje informační kampaň.**
- **Na webu mocr.cz/gdpr byly zveřejněny tzv. checklisty určené zejména menším obcím.**
- **Ministerstvo zveřejňuje výstupy systémových analýz.**
- **Průběžně jsou publikovány metodiky.**
- **Pokračuje činnost pracovních skupin.**
- **Adaptační zákony jsou projednávány Legislativní radou vlády.**

Informační kampaň

Ministerstvo vnitra pokračuje v informační kampani. Velký důraz na její intenzivní realizaci položili zákonodárci v interpelacích předsedy vlády.

Rozšiřuje se web mvr.cz/gdpr – nové a aktualizované metodické nástroje, informace o zahraniční praxi, odkazy na metodiky ostatních resortů.

Obcím byly rozeslány základní letáky s rozcestníkem na zdroje informací.

Zástupci ministerstva se účastní konferencí, seminářů, pracovních skupin.

Informační kampaň

- Hlavním motivem informační kampaně je nadále vysvětlování základních principů GDPR, boření mýtů a odrazování od zbytečného nákupu předražených nebo zbytečných produktů.
- Zejména malé obce potřebují znát jen základní sadu pravidel, podle nich zhodnotit dosavadní praxi a případně ji upravit.
- Výchozím bodem je soulad s dosavadním zákonem č. 101/2000 Sb. Ten bude sice zrušen, ale většina jeho pravidel je obsahem GDPR.
- Kdo dnes dodržuje zákon č. 101/2000 Sb., je v zásadě připraven i na GDPR.

Jak naplnit požadavky GDPR

Příprava obce na GDPR, aneb co očekávají subjekty údajů:

- **Obec nezpracovává jejich údaje bez důvodu.**
- **Pokud obec nemá právo zpracovávat jejich údaje přímo na základě nařízení, zeptá se jich, zda se zpracováním údajů souhlasí.**
- **Získané údaje nebude obec používat k účelům, ke kterým nemá oprávnění ani souhlas.**
- **Osobní údaje obec ochrání před zneužitím (např. odcizením).**
- **Až obec nebude údaje potřebovat, vymaže je.**
- **Pokud obec nebude korektní, bude možné se dovolat svých práv.**

O tom je GDPR.

Jak naplnit požadavky GDPR

Zákonnost zpracování – kdy je zpracování osobních údajů zákonné (čl. 6 odst. 1):

- a) subjekt údajů udělil souhlas se zpracováním svých osobních údajů;**
- b) zpracování je nezbytné pro splnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro provedení opatření přijatých před uzavřením smlouvy;**
- c) zpracování je nezbytné pro splnění právní povinnosti, která se na správce vztahuje;**
- d) zpracování je nezbytné pro ochranu životně důležitých zájmů subjektu údajů nebo jiné fyzické osoby;**
- e) zpracování je nezbytné pro splnění úkolu prováděného ve veřejném zájmu nebo při výkonu veřejné moci, kterým je pověřen správce;**
- f) zpracování je nezbytné pro účely oprávněných zájmů příslušného správce či třetí strany, kromě případů, kdy před těmito zájmy mají přednost zájmy nebo základní práva a svobody subjektu údajů.**

Jak naplnit požadavky GDPR

Souhlas se zpracováním osobních údajů:

- **Pro většinu základních zpracování není potřeba – obec zpracovává na základě zákona (evidence obyvatel, rybářské lístky, seznamy dětí ze školského obvodu) nebo plní smlouvu (pracovněprávní vztahy, pronájem obecního majetku).**
- **Zpracování v souvislosti s „doplňkovými službami“ nad rámec tohoto základu zpravidla budou souhlas vyžadovat – rozesílání zpravodaje obce na e-mailové adresy, poskytování dalších on-line služeb atd.**

Správce osobních údajů musí být schopen poskytnutí souhlasu prokázat. Proto je obecně výhodnější písemný souhlas, ale písemná forma není povinná.

Ze souhlasu musí být zřejmé, kdo, za jakým účelem a na jakou dobu souhlas udělil.

Subjekt údajů má právo kdykoli souhlas odvolat.

Jak naplnit požadavky GDPR

Dále je vhodné se věnovat nastavení vztahů obce jako správce osobních údajů s tzv. zpracovateli.

Vztah správce a zpracovatele zná již zákon č. 101/2000 Sb., nejde o novinku. Může být založen zákonem nebo smlouvou.

Spočívá v tom, že pro správce – zde obec, zpracovává osobní údaje někdo jiný – zpracovatel.

Tedy obec má povinnost zpracovávat osobní údaje a může ji splnit prostřednictvím zpracovatele – například u externího zpracování personální dokumentace.

GDPR nově upravuje náležitosti smlouvy správce a zpracovatele (čl. 28 odst. 3). Pokud obec má takové smlouvy uzavřeny, je vhodné provést jejich revizi.

Jak naplnit požadavky GDPR

Zabezpečení osobních údajů:

- řízení přístupu – určení osob, které smí s osobními údaji nakládat,
- fyzická bezpečnost – uzamykatelnost, evidence klíčů,
- zabezpečení elektronického zpracování – přístupová hesla, nakládání s přenosnými zařízeními, formátování, firewall.

„S přihlédnutím ke stavu techniky, nákladům na provedení, povaze, rozsahu, kontextu a účelům zpracování i k různě pravděpodobným a různě závažným rizikům pro práva a svobody fyzických osob, provedou správce a zpracovatel vhodná technická a organizační opatření, aby zajistili úroveň zabezpečení odpovídající danému riziku“ (čl. 32 odst. 1).

Jak naplnit požadavky GDPR

Novinky v GDPR:

- **Informace subjektům údajů o zpracování – např. při udělení souhlasu nebo u zpracování ze zákona např. na webu.**
- **Záznamy o činnostech zpracování – v zásadě nahrazují dosavadní oznamovací povinnost, vztahují se ale na všechna zpracování, i ze zákona. GDPR stanovuje náležitosti, v podstatě kolonky formuláře.**
- **Hlášení porušení zabezpečení osobních údajů ÚOOÚ (není potřeba, není-li pravděpodobné riziko ohrožení práv fyzických osob). Lhůta do 72 hodin.**
- **Oznamování porušení zabezpečení osobních údajů subjektům údajů (hrozí-li riziko pro jejich práva).**
- **Funkce pověřence pro ochranu osobních údajů.**

Checklisty GDPR

Obec by si měla udělat inventuru právě zmíněných oblastí – zákonné tituly zpracování (jaké údaje, o kom, proč a po jakou dobu zpracovává), souhlasy, smlouvy se zpracovateli, bezpečnost osobních údajů.

Dále by se měla připravit na zavedení novinek – jmenovat pověřence, připravit záznamy o činnostech atd.

Podrobnější soupis základních opatření obsahují tzv. checklisty – kontrolní seznamy, které ministerstvo zveřejnilo na webu jako pomůcku zejména pro menší obce. Záleží na obci, zda a jak je využije.

<http://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/kontrolni-seznamy-checklisty-pro-obce.aspx>

Checklisty GDPR

Metodický nástroj zejména pro malé obce.

Slouží k posouzení základních činností zpracování osobních údajů.

První část v 37 otázkách prochází

- **nastavení kompetencí (k ověření, zda obec pamatuje na plnění jednotlivých druhů úkolů při ochraně osobních údajů, zejména vymezením rolí ve vnitřních předpisech),**
- **zabezpečení osobních údajů vedených v listinné i elektronické evidenci,**
- **evidenci dokumentů.**

Druhou část lze zpracovat vždy pro určitou agendu (matriky, personalistika, školství, volby, místní poplatky) a pomáhá obci utřídit si informace o účelech a titulech zpracování, subjektech údajů atd.

Systemové analýzy

**Dvě systemové analýzy - působnosti krajů a obcí.
100 – 150 stran analytického dokumentu s přílohami.**

Systemová analýza obcí obsahuje:

- **přehled dopadů GDPR,**
- **přehled agend a zákonných titulů zpracování,**
- **analýzu rizik na základě agregování poznatků z 15 obcí, v členění na 2 podmnožiny - obce III. stupně a obce I. a II. stupně,**
- **katalog nejčastějších pochybení a doporučení k nápravě,**
- **vzorový manuál činnosti pověřence pro ochranu osobních údajů.**

Systemové analýzy

V návaznosti na analýzu rizik rozpracovává systémová analýza typické situace a uvádí doporučená řešení. Například

- **zveřejňování údajů o zaměstnancích na webu obce**
- **fotografování na akcích obce a uveřejňování fotografií,**
- **vedení obecních novin,**
- **uchovávání kamerových záznamů,**
- **vedení a uveřejňování kronik,**
- **ochrana počítačových sestav,**
- **šifrování notebooků,**
- **sledování přístupů a monitoring činností (logování) atd.**

Výstupy analýzy budou zveřejněny na stránkách MV ČR.

Metodické materiály

Ministerstvo vnitra zveřejnilo aktualizovanou metodiku k činnosti pověřenců pro ochranu osobních údajů (včetně pracovní náplně).

V oblasti spisové služby již byl vydán metodický materiál k ochraně osobních údajů při výkonu spisové služby.

<http://www.mvcr.cz/gdpr/clanek/metodicka-podpora-a-konzultace-spisova-sluzba-spisova-sluzba.aspx>

Metodický materiál doprovázejí rozsáhlé přehledy úpravy skartačních lhůt v odvětvových právních předpisech.

Připravuje se metodika formou sad návodných otázek k prověření souladu spisových služeb s právními předpisy a standardy.

Připravují se vzorové dokumenty podle GDPR.

Činnost pracovních skupin

Pokračuje činnost 4 pracovních skupin.

Pro územní samosprávu má zásadní význam činnost pracovní skupiny se zástupci územních samosprávných celků. 1. března 2018 jí budou prezentovány výstupy systémových analýz.

Dne 5.2.2018 se sešla meziresortní pracovní skupina. Ministerstvo vnitra vyzvalo ostatní resorty k tomu, aby vyšly vstříc poptávce po metodickém doprovázení. Další jednání – 6. března 2018.

Praxe postrádá metodiku v oblasti sociálních služeb a pracovněprávních vztahů. Také podnikatelský sektor vyžaduje pomoc.

Resortní metodiky nemůže poskytnout Ministerstvo vnitra.

Proto se obrátilo na jednotlivá ministerstva s tím, aby plnila úkoly vyplývající jim z kompetenčního zákona.

Adaptační zákony

Přímá použitelnost GDPR znamená, že není potřeba přijímat nový „zákon č. 101/2000 Sb.“ Stávající zákon bude zrušen zákonem o zpracování osobních údajů.

Ve vztahu k GDPR upraví zákon o zpracování osobních údajů především některé výjimky (např. pro informování subjektů údajů, DPIA nebo formou vymezení pojmu veřejný subjekt) a dále postavení Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Souběžně je připravován doprovodný změnový zákon. Oba předpisy projednala 15.2.2018 Legislativní rada vlády. Účinnost zákonů lze očekávat ve druhé polovině roku 2018. Zpoždění za účinností GDPR není problematické, GDPR je přímo použitelný předpis.

Ministerstvo v dohodě se zástupci samospráv podporuje výrazné zmírnění dopadů sankcí na malé obce a jejich příspěvkové organizace.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

DĚKUJEME ZA POZORNOST

Sekce legislativy a státní správy

Sekce veřejné správy

Ministerstvo vnitra ČR